

N A Z O R

T O P U S K E
E L E G I J E

Z A G R E B M C M X X X I I I

V L. N A Z O R

T O P U S K E
E L E G I J E

Cr. na dar 1/4 1938.

Štampano kao rukopis
u 300 primjeraka.

Opremio Vladimir Kirin.

Knjižica se ne prodaje.

Ovu knjigu prima:

G. Don Frane Bulić

(22)

Lzb., IX. 1933.

M. Nara
Kuznec
Novoselkijeva Hf.

Partinica lijevih
Don Franih knjiga
-dragoj Nara
Vinka Bulić

D I O I

*Auf ihr Distichen, frisch! ihr muntern, lebendigen Knaben!
Reich ist Garten und Feld; Blumen zum Kranze herbei!*

Goethe

*Jesen. Trnju i glogu naoštrilo ljeto je drače.
Amo vas, distisi! Nov vi mi opletite bič.*

V. N.

I

I Z V O R I

Onda, kada je vlažnoj po prašumi lepidodendrâ
I sigilárijâ gmaz vukao kròz paprât rep,
Ili grdni kad zatim nosòrozi i mastodóni
Iduć kroz čempresov lug gazili vulkanski br'jeg
Dok se otvarala kora zemàljska da šume progùtâ
I pašnjáke — baš tad, vele, taj nastao mulj
Koji sad dolazi topal iz vrutaka skritih duboko
Noseć uz zemljinu krv prastarih biljaka srž.
Vonja po gnjiležu crno mlijèko zemlje nam majke;
Al još prvotnu moć krije u sebi taj sok.
Smrdi, da ne bismo, ludi, ko pivo ga pili il vino.
Drukči sad ljudski je rod, druga nek bude mu žed.
Dinotériju više ni trâga; rod medonja spiljskih
Zaborav guta ko mrak; mamut je postao mit.
Željezne nemani mi smo izbacili iz naših glava
Kao Paladu Zevs; drugi sad ròbòvâ puk
Služi našem gospòdstvu. Patuljci sad možemo biti
Údovâ kržljavih, krv može anemična teć
Po svim žilama našim: mašinama okružen svojim
Čovjeku dosudi Kob postati prirodni bog.

II

BOLESNA NOGA

Topusko, noga me boli, jer dugo i ne mičem njome.

L'ječi! A kopita moć ne pitam; nisam ja konj.

Ahil brzònogi nije ideâl nova čovjeka.

Uska je zemlja nam sad. Trčanje težak je sport.
Strojem po prostoru svuda sjedéci već jurit se može.

Metrom i lancima moj izmjeren svaki je krok.

Nisam od Rimljana onih što jednom su dizali ovdje

Oltar u gajiću, bog da bi ojàčô im list,

Pa da bi pobjeda njima u cirkusu krunila glavu

Hrašćem, i pjesnikov stih opjevo hitri im trk;

Drugog ja sam ti roda, i čednije moje su želje.

Lišen romantike znam što je taj život, taj sv'jet.

L'ječi. A baš toliko, da nikad ne dođem kasno

K šefu, ka Kerberu mom, i svoj ne izgubim hljeb.

III

SLUNJKINJA I GOETHE

Da je Goethe božanski nabàsao ikad na ovu
Banju, i pošao tad ondje gdje kupa se puk;
Da je između njenih drugarica vidio i on
Slunjske krčmarice kćer, leđa, i obli joj bok,
I sise koje trepêrê od nemira i od jedrine,
Ne bi u čas ga taj bio uvr'jedio mulj
Koji ju crnio. — On bi tad mislio, ugledo da je
Najljepši òd mēsa cv'jet kojim se uznio Jug:
Garavu caricu Sapsku, il Sunamku, raj Salamúnov.
Oh, da je sastanak taj htjela udèsiti Kob
Vajmarskom pjesniku! Onda curètini nekoj Faustini
Čak i Čurčínov nos ne bi sad njušio trag;
Ja bih prevodio mjesto Elegija rimskih zvonke
Verse, iz kojih bi jak hlapio opanka vonj;
Svi bismo presretni bili što takvu đakòniju ima,
Za nas, u obilju svom, bogati Goetheov stol.

IV

P J E T L I Ć

Razvedrávati nebo rumènilom obraza svojih

Zora već počela; svod planu na istoku, sav.

Tamo, gdje se kraj vode razgraniše grdne platáne,

Kao osvojen grad rasuo noćni se mrak.

A na buništu nekom za kolibom cesti na kraju

Pjetlić je napeo vrat i svoj izbacio glas.

Šanteklèrčiću mali iz Topuskog bijelog, zdravo!

Ne bješe slavno. — Al bôg čuo te. Granjuje. Dan!

R O M A N T I Č N A Ž E N A

Ja sam od kol'jevke bila romantična duša. Ja i sad
 Volim mjesečev trak, noćnoga pjesnika pjev...
 — »Noćnoga?« — Na pjesmu mislim slavújevu. Oh, ja vam dakle
 I sad (kada je svud kruti zavladao stroj)
 Tražim plavi cvijetak Noválisov. — »Zar čak i ovdje?
 Reuma i blato...« — Mulj ovaj je negdašnji cv'jet
 Koji je cvao u lugu još mlade i nestašne Zemlje.
 — »O!« — Vi me shvaćate sad. Topusko ima svoj čar
 I za onoga koga *artrítis* baš nè muči. Mi smo
 Sada na vulkanskom tlu. Mladost je Zemlje još tu.
 Ovdje su izvori njene naivnosti i djevičanstva.
 Pjesniče, od nje sam ja dobila čaroban dar.
 Ima časova kada to blato zamirišê kao
 Davni silurski lug, trávâ i ptičicâ pun,
 I stara duša se ljudska pomlađuje. Zapis ja nosim
 Kojim, u noćni sat, otvara čudo se to.
 — »Gospođo!« kliknuh iz duše. A mlada i nestašna žena
 Dajuć rastanku znak, pruži mi sobe joj ključ.

VI

N O G O M E T

Hoću! Al lopta nek bude što veća. I neka je na njoj
Od kraja do kraja os. Sjeverni i južni pol
Nek su vidljivi, i svi paraleli i merid'jani.
Slavnoga globusa tog, gdje nam je boravit v'jek,
Slika i prilika vjerna nek bude, u minijatúri.
Onda i ja ću doć, i svoj vam don'jeti b'jes.
Krlležaovski sam danas raspòložen. Vidim sve crno
I crveno. Ko bik k vama ću arenski doć.
Razgoropáđiti tad će žestina se moja. Ko vatra
Svi ćemo planuti, svi jurnuti na loptu tu
Kao na zvjerku pašćad. A ona će rasti. A s njome
I mi. I pod nama tlo grdan će postati krug
Što će raširit se preko horizonta, da nas ponese,
Nalik na divòvâ roj, u čisti etera kraj.
Netom ondje će igra zapòčeti prava. Ko pjani
Od b'jesa mi ćemo tad lupati o mrski taj
Simbol nevolja ljudskih, o kòlijevku tu kobnu
Gdje u rođenja nas dan zmijâ već čekao čvor;
Iktiosaurâ strašnih gdje legao negda se čopor,
A sad koti se top, željeznih tãnkòvâ krd,
I sve izvore sreće gnjilîne nam blate. — I tada
Na poljani će toj igrati *football* se nov.
Radi svega što dosad pretrpjeh, i ovdje, na Zemlji,
Trpjeti svima je još, ljut će nas spopasti b'jes.
Odjekivat će prazni zreníci i zvjezdane staze
Od lupe. Pucat ko kost tvrda zemàljska će os.
Konstelácije sve će, ko veljem u cirkusu, gledat
Igru. — Gromki će krik nebom zaòriti, kad,
Slomljenu i istučenu, kroz Vrata Nepòvratka, bacim
Prokletu loptinu tu u ropotárnicu. *Goal!*

VII

U O P A T O V I N S K O M P A R K U

Nedjelja. — Gosti su žustri; a dame u toaléti.

Ja sam mamuran; ljut gledam u starinski zid.
Ludost! Kad reumu l'ječim i konjskoj se podvrgoh kuri,
Želim prikladan stil, mistiku, konjkost; a, glè:
Ovdje, na zemlji fratàrskôj, gdje miran i osamljen dizo
Cistercítâ se stan, glasao pobožni poj,
Stoji pavijôn; u njemu zatrèštala vojnička glazba;
Fligelhorn šlager je nov zapjevo: »Komm' süsse Katz'!«.
Ovdje, po tamjanu gdje je mirisao hram, i po vosku,
Sada golicâ ti nos *jasmin* i *heliotrôp*
Pa i *printemps de Paris* što po luku domaćem vonja
Netom mu mirisnu kap srkne naš narodni vez.
Ovdje, gdje kup dizertác'jâ napisaše o svetom Tomi
Ozbiljni fratri, jer on bijaše mudrosti pun,
Onomádne je Xeres, na klupi pod stablom sjedéci,
Gradio — pisaljkom — brod, jahtu što vidjet će Split,
Pa će na lèžèran naćin razdrágati i razvesèlit
One za koje je n'jem ostao Akvinski Vô.

VIII

SHAKESPEAREŠKE NOĆI

Proročanstvima nikad ja vjerovo nisam; ne prolih,
Za tron, kraljevu krv; druga ne uništih svog;
Voda i mâlog lavóra da opere može mi ruke;
I nemam žene — al svoj ubih, ko Macbeth, ja san.
C'jele noći se skitam pod stablima koja šumòrê.
S'jevne. Grmljava. Dažd. Zatim: sjaj mjesečev, mir.
Sada, ko da se negdje — iz magle, s'jed i mršav —
Ludi pokazao kralj; pita me vidjeh li gdje
Tri mu neharne kćerke — a zatim, gledam gdje srče
Tìtân'ja, ko da je med, magarca Bottoma dah;
Srebrni pauci tkaju okò njih splet pr'jévârâ; skliznuv
Trakom što nad njima sja, smije vragòlân se Puk.
Raspoloženje je moje sad lirsko, sad Lirovo — ali,
Sve to truje mi škot koji je ubio san;
A noć ova je vlažna i slútî na prehladu, kašalj.
Paklena misao bî smisliti silnika tog.
Ja ću zamòliti naše tragéde, na daskama barem
Da utuku to Zlo. — Oni će veselo tad
(Glumom i svojom vještinom režiserskom) šekspirskom, pravom
Macbethu razn'jeti trag. I san će vratit se moj.

IX

S M I N A R E T A

(*Na izletu u Veliku Kladušu*)

»Allahu ek'ber... il-lallah!« S munàre, u predveče ljetno,
Mujezinov je glas jeknuo. Na taj su zov
Poklekli ljudi, do zemlje na sagu su prignuli glavu;
Nà njivi žita je vlat klasom dodirnua tle;
Svuda, na stranama tih je bregóvâ, na koljena pao
Jélâ i smrêkâ puk; i tih se proćuo šum.
Zatreperiv ko listak, prigúšivši bol svoje noge,
Začas munàre je te na vrh me doveo trk.
Mùjezîne ti stari, odmàkni, pritáji se, idi!
Gromka sada će r'ječ jeknut u kaurski sv'jet,
Pa će vjernici, vlačé na njívama, jele na humu,
Trgnuv se ustati, glas slušati — čudeć se — moj.
Allahu ek'ber. V'jest dajem, da mene će kladuški hodža
Pomuslimániti sad, na glavu djenut mi fes.
Poturčènik ću biti ko negda i Kraljević Marko;
Ali meni će raj, koji je hûrijâ pun,
Lakše otvoriti jednom taj bog nepotkùpljivi, Alah.
Marko se poturči, fin kad mu je kazao njuh,
Karijéru da time dosegnut će slavnu, jer onda
Polumjèseća sjaj obasjávao sv'jet.
Sada nema sultana, a Kemal je paša daleko;
Ali grdnu će moć Alah mi podati. — Div
Postat ću. — Ipak ja ne ću zaorati brazdama starim:
Ne ću osvojiti Pešt, ne ću da opsjedam Beč.
Razračúnit ću prije sa onima koji još nište
Što na amánet nam svet ostavi Turaka duh.
Šjeći ću ruku što dira u ćupriju, džamiju, turbe.
Dujmušić stari će pak doznat što kolac je tvrd.

Dok i Suvit, bog slavni, u mojem — još slavnijem — epu,
U »Živàni«, je sklon tursku ne prèzeti r'ječ,
Najslade naše turcizme progoniti iz knjigâ stao
Antibarbarus taj. A Bosna rodi ga; zna
Što je tefèrić, i ašik, i harem, i šerbet, i hălva.
Nek je haram mu so i hljeb što jeo ga tu!
I tad ću — tako mi dina! — sto ženâ ja vjenčati, da me
Barem u stare dne mine za ženama ćef.
Sve ću poklati krmke što tuđim se mukama tove,
Bio u kocu im stan, ili ih rajio dvor
Što ga sami nijesu sazidali. I svud ću vino
Razlit iz bāčāvâ svih; pa će se vidjeti tad
Ima li bez tog soka fantazije kakve u glavi
Pjesnika naših, cv'jet radosti može li još
Nići iz mlade im krvi ko púpak iz sòkôvâ. — Ek'ber
Allahu. K cilju ću svom s njime, i šepajuć, doć.

X

DUKATI I BANKNOTE

Dinko Šimúnović priča, zazvečio kako je đerdan
Stanojčin, čaše kad rub udari, kràj vrela, o nj;
Ja sam, u Vrlici, negda, promatrao kako se kolo
Zatalàsalo: zvek dükâtâ! cvàncíkâ zvuk!,
Dok na grudima ženâ plesàćicâ pjevao, sada
Daktil òd zlâta, sad od srebra mletačkog jamb;
I svaka žena je bila ko kraljevna ponosna: dika
Bješe joj kovine sjaj, metalnih pločica glas.

Juče, ovdje, na sajmu, udàvâčâ gledò sam jato.
Stoje. Njihna je grud prozirnò hartijom sva
Pokrivèna. A pod tim papirom — sad sâm, sada dvostruk —
Na odijèlo red stòtinjârkâ je šit.
Bl'ješte mamac-banknote na grudma, u izlogu kao
Štedionice gdje i moj se smrznuo groš.

Dinko, i prečudne sve su sudbìne i navike ljudske!
Ondje »Đerdána« tvog dukat probušèn al živ,
Ovdje te zašite banke, u nizu, ko cr'jeplje na krovu;
Ondje uz zveckanje ples, ovdje n'jem govor; — al svud
Jednako nuđanje, slično domišljanje, brak da bi sazdo
Novac; jer ne zna sad to Amor, sve luđi nam bog.

XI

BOGINJA NA TENISU

Gledam. — Da l' stoji, il lebdi? I, da li lepšajû krila,
Ili vijôrî joj skut ûz svaki okretaj njen?
Ona bi mogla — sve veća — koràčati Mljiječnim Putem,
Razbacívati kup zv'jézdâ niz nèbeskî prag.
Je l' to java, il — možda — san zloban? jer — vele — da često
Čudnim otrovom zna opiti òd cv'jéca mulj.
Ja bih ustati htio, i ovih iz njèdârâ starih
Srce izvúci što mrak napunja, bije ga led,
I ko loptu ga hitnut spram boginje mlade, da ona
Vidjev ga pomisli: »Taj sada ću poslati znak«,
Pa, nepromášivši kretnju, *rekétom* ga laganim baci,
Uz sm'jeh i ob'jestan krik, kròz súnce — ùnepovrât.

XII

PRED JUPITEROVIM ŽRTVENIKOM U KUPALIŠNOJ BAŠTI

Ja Vladimirus Naso sa Bracchie na Adriji, Sclavus,
Koga uzgojio l'jep Dioklec'jánov je grad,
Tebi, Jupitre, danas, jer grūda me rodi što *capris*
Rinomata je sveđ, péta jer boli me još,
Noseć na oltar ti ovaj lakònoga kozlića papke
Kličem: Izdo me mulj. Drevni će pomoć me bog.
Za heksàmetre što sam pročito i što sam ih piso
Stil da naučim tvoj; pa i za predugi trud
Na Homeru, kog negda pod uzglavljem držah, i ako
Zatim ne pregazih Ind, Darijev ne sruših tron;
Za sve prekrasne žene što ti si oblubit ih znao
Bijel postavši bik, labud, il oblak, il dažd
Zlatan (oh, takvom je kišom promoćiti najlakše žene!),
Iz njih da heroja rod brizne i usreći sv'jet;
Za divne lakte i bedro volòoke tvoje Junone;
Za Had i vodu Stiks: spasi me, Jupitre, ti!
Sada nema pješákâ ni slavnijeh davnih trkáčâ;
I maràtonski trk gaji se samo ko sport:
Ekonomija snage i vremena ljudskog! Al ipak:
Bez trčkáranja ljut postao udes bi moj.
I za kakvu sitnicu red čitav se mora obáći
Kancelàrijâ. Čak i knjige pišu se sad
Nogama više no glavom: od ove knjižnice k onoj,
Iz sobe u sobu! Med dugih je stoljeća skrit
U bibl'jotékama prašnim; i nalik sad mí smo na pčele
Koje će najviše tu srkat, sa hartije, sok.

Zato, ja Vladimirus, vox, vates et lux Croatorum,
Kome — ko Ahilu — kob petnu je žilu il kost
Stvorila ranjavu, eto, na ovome drevnom oltaru
Žrtvujem stvora, što lak hod mu je i žustar krok,
Papčice, koje sam jutros na potoku oprao, zatim
Sve ih pozlatio, l'jep nek su od mene ti dar.
Spasi! Odmah ću na to, ja posljednji poganin, možda
Posljednji Latin il Grk između Barbara tih,
Spjevat u slavu tvoju ep divan. Heksametri teći
U njem ko r'jeke će val. — Pa će i protivnik moj
Doktor Tresić da glavom olímpijskôm zaklima, klikne:
»Nazore, Pegazom, gle!, postao Quagga je tvoj.«

B I L J E Š K A

Ljeti godine 1929. proboravio sam mjesec dana u bijelom Topuskom, da u njegovu crnu blatu liječim oboljelu nogu. Mjestance prijatno, društvo (Begović, Alaupović, dr. Milić, dr. Knežević) simpatično, apetit i raspoloženje odlični uza svu prilično tešku kuru. Toliko je ondje dobro bilo i meni i mojoj reumatičnoj peti, da me desna noga opet onamo tjera, i moj je kovčezić već spreman.

Dok je Begović, onda, u hladu opatovačkog parka, pisao »Jahtu«, ja nisam ništa radio. Sastavih samo desetak epigrama (svaki od jedne kitice, dvanaesterici), da bude i nešto moje u Spomen-knjizi što je kupališna uprava čuva, a u njoj je naići i na krupnija imena. Bijahu to pjesmice šaljiva tona, malene težine, pa ih nisam ni prepisao. Al su one sjeme svemu onome što je sada naći u ovoj knjizi; klice iz kojih su nastale stabljike krijepljene novim sokovima, uznemirene novim vjetrovima, pa i obasjane po kojim novim sunčanim trakom. Nisam uzalud prevodio zatim Goetheove Rimske elegije i Heineove »Zeitgedichte« te ovih posljednjih godina, najviše u Zagrebu, koješta promatrao i pretrpio. U tkivo topuskih uspomena mogao sam — pa i morao sam — uplesti dakle po koju novu žicu. Ipak sam pazio da mi ti novi distisi sačuvaju šaljivi ton kojim zazvečaste Topuski epigrami. Nastade neka vrsta pjesama što su, po formi, elegijske i antikne, a po sadržaju epigramske i moderne. Čudna rezultanta, za koju ne znam hoće li se svakome svidjeti.

Ni pô jada, ako ovi stihovi kome ne ugrade; zlo i naopako, ako i ma koga uvrijede. Ja se međutim nadam da će njihove žaoke jedva koga opečti. Čarobna je moć stihova; njihov pepsin nešto svrbi, — ne grize.

Da su pak topla topuska vrela nosioci drevnih biljnih sastavina što se mirišu po ružama (eleg. I.); da je Kerber pas čuvar poganskoga pakla (el. II.); da moj i Goetheov prijatelj Milan Čurčin sastavlja komentar mojem prijevodu Goetheovih »Rimskih elegija« u kojima se spominje lijepa Faustina, kćerka nekoga rimskog krčmara (el. III.); da je topuski pjetlić Šanteklerčić dalek praukun proslavljenog Rostandova kokota Chantéclaira (el. IV.); da se mladim lutajućim romantičnim ženama ne gubi još uvijek trag (el. V.); da su »jasmin«, »heliotrop« i »Printemps de Paris« pariski parfemi fabricirani, možda, negdje na Vltavi, i po kojima sada najviše mirišu naše dame, dok je Begović Xeres, a sveti Toma Akvinski Vô (el. VII.); da je stari i ludi Shakespeareov kralj Lear bulazio u noćnoj olujini koješta o svojim neharnim kćerkama; i da je Titanija, kraljica vila, u atinskoj šumi, grlila jedne ljetne noći smiješnoga kralca Bottoma kojemu duh Puk djenu na vrat magareću glavu; i da se, u mom prijevodu, glumila onomadne u zagrebačkom kazalištu Shakespereova tragedija »Macbeth«, u kojoj taj ambiciozni škot, ubijajući kralja Duncana i svoga druga Banqua, ubija i svoj san (el. VIII.) — sve su to podaci koji će nekim mojim čitaocima, možda, dobro doći. Da tkogod ne bi — po staroj ružnoj navici — gušio i mutio jednom i te moje krhke, ali ipak prozirne, pjesme kojekakvim komentarima, kazat ću još sâm, da zbilja pohodih, iz Topuskoga, s Alaupovićem i s Drom Kneževićem muslimansku varošicu Veliku Kladušu, i razgovarrah s hodžom, i popeh se k mujezinu na vrh tankog i visokog kamenog minareta, pa — razdragan visinom, pejsažom, ljetnim poslijepodnevom i očima mnogih žena koje su jedva virile kroz zavjese na prozorima — viknuh nešto krupno u bijeli široki svijet (el. IX.). I još ću reći da sve ono što pričam u X. elegiji nije — žalibože — pjesnička

uobrazilja; da ona žena u XI. elegiji nije — također: žalibože! — bila nekakva boginja, jer sam je zatim gledao u Crikvenici, gdje se na Plaži kupa i griska bombone što joj ih nosio neki kavalir, ženskar i probisvijet, pa sva sreća što očuvah od njena reketa na topuskom tenisplacuu svoje staro pjesničko srce! XII. je elegija samo na oko nešto teža. Smišljena je pred zavjetnim žrtvenikom što ga neki Caius Aponius Longus ili Longinus dade klesati u čast Jupiteru još onda kada se Topusko zvalo *Ad Finem*. Taj kamen, otkopan godine 1907. pokraj poštanske zgrade stoji sada u kupališnom parku. Slika žrtvenika kojim je nakićena ova knjižica, udešena je po liku nekog drugog rimskog kamena iskopanog također u Topuskom. Da je »Bracchia rinomata capris« (Brač, koji se proćuo svojim kozama) moj rodni otok na Jadranu; da je Aleksandar Macedonski, osvajač Darijeva prijestolja i dijela Indije, spavao — kao i ja — s Homerom pod uzglavljem; da je onaj stari grješnik Zeus ili Jupiter oteo lijepu Europu u liku bika, obljubio Ledu stvoriv se labudom i uvukao se golj Danaji kroz prozor u sobu pretvoren (neodoljive li napasti!) u kišu od nekih dukata i cekina; i da je veličanstvena volōka Junona bila njegova uvijek ljubomorna žena; i da se već dugo žestoko pravdam s drom A. Tresićem Pavičićem, tko od nas dvaju jaši zapravo na pjesničkom konju Pegazu, a tko na divljem magarcu Quaggi; i da je Sclavus = slaven ili rob, vox = glas, vates = pjesnik, lux Croatorum = svjetlost Hrvatâ; i da je Ahil, junak pod Homerovom Trojom, bio — kao i ja — ranjav samo u petu: sve su to stvarce što ih znade svaki odrasliji gimnazijalac, pa ih, eto, tek letimice spominjem.

Ima nešto drugo što me muči.

Jesam li bio sretne ruke birajući — baš sada, u doba moderne metrike ili nemetrike — drevan klasičan stih? A kad ga već prihvatih, da li ga barem svladah, pa da mi ispadne pravilan, lagan i pokretljiv kao negda Goetheu? — Ne znam. Kazat ću o tome samo nešto. Gledah da udovoljim čak i cjepidlake: metričare, od zanata, i diletante. Oni će sigurno naći u ovim stihovima nepravilnosti koje skrivi moje još uvijek nedovoljno poznavanje svih tančina štokavskog načina naglašavanja riječi. No neke preinake u shemama heksametra i pentametra učinih svijesno. Pentametar »Polumjeseća sjaj || obasjâvao sv'jet« u IX. elegiji, a još manje pak pentametar »Daktil ôd zlatâ, sad || od srēbra mletačkog jamb« (el. X.) nisu, naprimjer, građeni po metričkim pravilima. Ne bi bilo teško ispraviti im »noge«; al sam htio da baš onako hodaju. Bojim se više monotonije i jednoličnosti, no odstupanja od davno uzakonjenih shema. A takva su odstupanja u ovim elegijama rijetka. Mislim da se koješta može, kada to ne vrijeđa naše hrvatsko uho. Carducci je potalijanio, ali radikalno, formu klasičnog stiha. Ne prevodim klasike, i ne idem zatim da povampirim u našoj književnosti drevne oblike. I ovaj je moj čin osamljen, nesavremen, individualan.

I još nisam svršio.

Ima još jedna Topuska — zapravo: Zagrebačka — elegija: trinaesta.

Bojim se toga broja; donosio mi je uvijek nevolju. Pa nek su ti stihovi baš ovdje, na kraju, bez komentara i bez naslova:

XIII

Blagoslovena nek bude ta noga što smeta i boli!
 Bez nje bih odbjego sad mili svoj hrvatski kraj,
 I sve komoditete što grad mi ih pruža, i slasti
 Službe, i kavanski stol, fotelj gdje čeka me mek;
 I taj Mirogoj, gdje ću, u sjeni ispod Arkádá,
 Lovor dok resi mi grob, vječni svoj spavati san;
 I hrašće zelen Tuškanca sa b'jelom stražarnicom novom;
 Zrinjevac, ćurá nam raj; Maksimir, zvjeradi park
 I vjernih sluškinja naših — pa onda, uz pétu mi zdravu,
 Mene bi natjero b'jes c'jeli da obađem sv'jet,
 Pa da negdje me, možda, ljudožderi pòjedú gladni,
 Il da postanem rob crne ljepòtice. — Svoj
 Odcijèpiti život s najstrašnijim bolom bih moro
 Od milog Zagreba! — Grič, kojim će šenoim sv'jet
 Vjetropíriri i sad na máhove, da ga Hrvati
 Ne zaborave; Grič, kojim, kad gluha je noć,
 Povorke idu Ilírá i čitaju, klimajuć glavom,
 Ploče što na zid je...

----- Oh! Eto, već davi me plač.

I, kako čitalac vidi, tu pretužnu jadikovku ne mogu — od uzbuđenja — nikako dopjevati.

Neka ostane torzo.

Zagreb, III. 1933.

V. N.

D I O II

*Ma ancora mi tentan le spire volubili tue,
O alata strofe, coppia di serpentelli alati...*

D'Annunzio

*Psići, vijugava strofo, ljuvenom krilatih zmija;
Makar u glasu se tvom javio duše mi plač!*

V. N.

XIV

F E N I K S

Izlijèčiti nogu je cilj svemu tome. Al duša
Moja je bolesna. Njoj valja sad pomoći. — L'jek
Za nju pak naći ne mogu, dok svu je ne rastrgnem, spalim,
Pa da ko feniks se nov vine iz pèpela svog.

XV

K U K A V I C A

Sad je četvrto ljeto, sjedéci pod granama ovim,
Kukavičin što glas slušah u gajicu tom.
Ne znam je li to ista narikača. Ako je ona,
Onda njezin je jad postao dublji no bol
Mene što muči; il — možda — čak i sad, u proljeće novo,
Starijoj duši se sve pričinja crnje no prê.

XVI

Š T U R A K

»Mali šturče što zričeš kraj klupe, i danas ti dođoh.
Juče si brbljao ti, sad ću govoriti ja.
Holost tvoja je crna ko i to majúšno ti t'jelo.
Nije stanak ti dvor u kom se živi ko kralj,
No je rupica što bih iskopati prstom je mogo;
Nije zeleni bor, nije mináreta stas
Ono što pred rupom tvojom »k visini« se »nebeskoj« diže:
To je travčice vlat, kraći no kažiput moj;
A vrhunac nebésâ svod nije tih proljetnih grana
Ispod kojih ćeš svoj kratki proživjeti v'jek;
Gušterice nijesu krokòdili, crvi pitóni,
Nit je proljetni hrušt apokaliptička zv'jer;
Nisu zemaljske traged'je ni kozmička zbivanja ono
Čemu kroz minuli dan čudio pogled se tvoj.
Sitne dimensije tebi dosudila kob je: na zemlji
Prostora četvorni ped, vremena jedvice kap.
A ti, šturčiću mali, u mozgu patúljčevu svome,
Gdje je síčušno sve sağrâdi divòvâ sv'jet,
I zričeš večernje pjesme s romantičnim notama, pričaš
Čime te rajio dan, čim će te plašiti noć,
I sva mora poljàna da zrikanju tvome se divi
Misleć: Slušamo ep ili elegijski plač.
Mani! Sitnàrija ti si što živi u krugu sitnìcâ
Samo trenutak; tvoj glas prazan je prolazan zvuk.«

*

Tako kazah. — Nada mnom trepèrile prve zvijèzde,
I sve tiši je muk išo kroz večernji mrak.
Stišao žamor se svaki. Al tada, u onoj tišini,
— Noći tajanstvena r'ječ? Iz srca mojega glas? —
Nešto prozbori: »B'jedni ti čovječe, nije li možda
Za te zvjezdani plašt ono što lišća je svod
Malome šturku nad glavom? A nema l' još viših nebesa
U njih što nikada tvoj ljudski ne ulazi gled?
Tko zna da li baš nema i bícâ što gledaju na te
Ko što promatraš ti sitnoga šturčića tog?
Ona ti govore; miliš po rukama njihovim; al ipak,
Ko da si i ti crv, njihov i ne slutiš dlan.
Znaš li Prostoru međe, a Vremenu izvor i uvir?
Od njih koliki je d'jel tebi dosúdila kob?
Tko ti veli da nije i jablan pred prozorom tvojim
Travke nekakve vlat, dok su sitnice tvoj dom,
I sva zbivanja ljudska, i svi ti oblici kojim
Prema stasu si svom gradio sv'jet? Da li znaš
Lancu sve prstene, ljestvam sve prečage, gorju sve hume
Kojim je najviši vrh tajna nad tajnama: Bog?«

*

I noć bijaše puna nâjčüdnijih pitanja. Sada
Dušu mi tištala bol, sad me je hvatao strah.
Ljetna nije me zora razvedriti mogla. — Al kada
S rupice iznova čuh crnoga šturčića glas,
Ja sam udèsio ritam svog disanja i svoga bila
Prema pjevanju tom. I tad, u biću se mom,
Svaka oholost rasu, i sväka se bojazan prosu;
Osjetih: i ja sam čest, i ja sam jedino trun
Nečeg što prožima sve i, u krilu držéci nas, pušta
Jednak da primimo dar, gradeć svak za se svoj sv'jet.

XVII

V R A N E

Kroz lug jato je vrânâ zakreštavši predveče prošlo.
Velik nastade strah i muk. Al ptičicâ pjev
Iznova slušam. — Oh, kad bi i sutonom moga života
Za vranom letnuo drozd, za sjenom bljesnuo trak!

XVIII

SJENI KAJA APONIJA LONGINUSA

I.O.M
CAPONUS
LONGNUS
V.S.L.M

Caius Aponius Longinus, reumatični civis Romanus,

Koji tu ostavi kam Jupitru pòsvêćen, čuj!

U toj proljetnoj noći, što puna je studi i vode,

Mračni odbjegni Had. Tvoja nek dođe mi sjen

Iz Plutónova carstva. A jâ te, o dugonjo rimski,

Pitati ne ću da l' bje i slavan ko što si dug:

Pjesnik ili filozof; i da l' si osvajao zemlje

Panonske; il si, još mlad, b'jelu cjelivao grud

Kakvoj matroni, ili kakvoj plesačici s ostrva grčkih;

Il je, oštar ko nož, takmio jezik se tvoj

S Cicerúnom u Rimu. — Zapitati ja ću te samo,

Je li ovakav dažd lio i u davne dne

Kad si bivao ovdje; i jesi l' posvetio bogu

Taj *ex voto* jer l'jek pružio nozi ti on,

Ili, jer za dugom kišom, što prožima i dušu i kost,

Pusti da napokon l'jep sunčev obàsja te trak.

XIX

S T A B L O

Kad sam bio dijète, zavidala nemoć je moja
Orlu nad klancima let, ždralu seobâ mu put;
A nebèsima kada stroj prvi letjeti gledah,
U me sinu ko plam stari moj ikarski san.
Sada, u kràju gdje dane s drvètima provodim, drugoj
Metamorfózi sam rãd. — Oh, da sam stablo što svoj
Kor'jen humu na vrhu urònilo u tle duboko,
A nad putéljkom ko svod spružilo gránâ je splet!
Da mi je bezbrojem žiljâ zemàljskim se solima hranit,
Mezgre graditi, sok tjerati c'jevima, zrak
Disati hiljadma pluća što svaka je od njih ko srce
Koje u ljetni dan nosi svoj mirisni cv'jet,
I razvesèliti svojim zelènilom br'jeg i ravnicu,
Pčeli dajući med, putniku gradeći hlad!
Da mi je živjeti u snu bez ikakvih sanja, dok moja
Sva je zarònila sv'jest prirodi u mračnu grud!
Da mi je stajati tako držéci u krošnjama noću
Tamu il mjesečev sjaj, danju trak sà súnca, puk
Bûbâ nek se vesèli životu, a iz ptičjih gn'jezda
Jutarnji prospe se pjev, moj gdje ne dopire šum!
Živjeti — ali ko u snu, kad ne znaš da l' jesi il nisi!
Snivat, a ne vidjet sne! Rodit, a ne vidjet plod!
Srž da zima ti smrzne, il suša te izgori ljetna,
Ne upòznati stud, i ne pretřpjeti žeđ!
Pa od proljeća jednog do proljeća drugog čudésâ
Čitav izvršiti niz! Zatim, na svojem tlu,
Sahnuti bèz bola, dugo; darivati sve do svršetka
Crvu svoj posljednji sok, vjetru svoj posljednji list,
Ne znajuć nikada kojim životima vrelo sam bio,
Al i nè slúteć kraj svemu i svaćemu: smrt!

XX

J A N J E

Ruku solju ne osuh; al ovca je s jagnjetom prišla.

Topla sad jezika dva trepte ližuć mi dlan.

O, ti dlanovi što se dotakoše i gadnih stvari,

Pa je venuo cv'jet, hlapila rose je kap

Kad bih pružio ruku! O jagnjiću, koji si možda

Röda što na se je tuđ uv'jek preüzimô gr'jeh!

XXI

ŠUMSKI DEMONI

Na Nikolinu brdu, noću.

Šuma me dočeka kao i vuka; jer na me je stresla
Iz svih grana joj mrak i kišnih kapljica mlaz.
Al vuk vidjeti može i obnoć; a krzno ga čuva.
Prokisnuh. Vrlūdâm, sl'jep. Već sam izgubio put.
Zakoraćiti ne sm'jem. Na napast bih mogao stati
I usplahiriti puk sjênâ što kriju se tu.
To su démoni šumski. — Oh, znam ih; jer na dnu mog bića
I sad nešto se njih sjeća, i boji se još.
Davno to bijaše, ne znam u kojemu mome životu:
Ja sam živio tu, sâm, a međ zvjerkama, gô;
Glad me mućio, stud me probádala, tama mi oči
Kopala, i bio dažd. Mnogi sam trpio jad
Na dnu prašuma vlažnih. Pa sada, pod stablima ovim,
Uz taj muk i taj mrak, iskonski hvata me strah.
Raskoláčivši oči, obùzet ludilom, tražim
Izlaz. Nema ga. Trk stoji me. Niz strmi put
Jurim kroz glog i trnjak. I posrćuć, kašljem se daveć,
Padam na kućni prag. — Ivane, postelju! čaj!

XXII

NOVI NOJE

Kad bi, barem, to bio dilúvij ko onaj što Noje
Jednom doživio! Sv'jet c'jeli, taj gnjili već plod,
Čitav kada bi, barem, potonuti morao! — Tada
Ne bih sjedio tu i dažd promatrao, ljut
Što će me noga još gore zaboljeti, i što je voda
Ušla u vrt gdje struk salatin za moj se zub
Gaji. Ne bi me onda sitnice i bojazni lude
U b'jes nagnale. Znam što bih uradio tad.

Sjekiru uzeo ja bih. I pošao u šumu. I red
Hrástôvâ posjeko. Kilj gradio korabljin, brod
Kakva ne vidje nitko. I u vodu ja bih ga gurno,
Naš da obađe kraj, od br'jega do br'jega, svud
Gdje se popeše ljudi, da život — o ludovi! — spase.
Velik bi digo se glas i krik na dolasku mom.
A ja, novi patrijarh i hrvatski Noje, sa ruba
Lađe bih pružio prst, birajuć koga će moj
Primiti brod, da mi bude — ko Noju Sem, Kam i Jafet —
Sjeme što njime ću naš opet naseliti kraj.
Birat ću pjesnika koji ne máraše nečemu biti
Predsjednik, tajnik il član, nego napisati stih
Što će bar nešto vrijèdit. Izabrat ću — ako ga nađem —
Kritičara što svoj nije uložio rad
Sebe da protura tuđim u pređama kidajuć niti,
No da ljepoti sjaj otkrije, istini put.
I advokáta ja ću potražiti, al takva koj nije
Sanjo postati vođ naroda, ministar, ban,
No je živio ljudski, a brusio jezik i pero
Samo da kljentu svom brani imanje il čast.

Građanina bih biro što nikad žudio nije
Banku otvoriti, mač pasati, nositi grb;
Radnika koji još nikad zažèlio nije da bude
Buržuj; seljaka što grad ne voli, u nj jer svoj dom
Teško pren'jeti može. — Izabrati onda bi' htio...
Vaj! Ni pred kime bih prst mogao pružiti svoj.

Korablja moja će prazna zaplòviti vodom sve višom,
Dok će šibat je dažd, i val je njihati crn.
A kad nebo se opet polàgâno vedriti počne,
I kad Sljemeni vrh ugledam, i kad mi luk
Dúgin kraj potopu javi, i golub s grančicom mira
Dođe — mrtav će bit cijeli hrvatski rod.

XXIII

P J E S N I K I B A N I C A

Ispod ove platane u proljetno jutro je davno
Sjaho konjanik mlad, Petar Prerádović zvan.
Bijaše došo iz Glínê da poruku neku donese
Banici Sofiji. — Dvor spavao. Sunce je tek
Pozlaćivalo hrašću na Nikolinu brežúljku
Vršike kojim je tih išao jutarnji šum.
Lupala žuna o deblo. A negdje daleko pijètô
Javljaó u sav glas, da je već nastao dan.
Vezav konja o klupu i prekoračivši cestu
Konjik u zelen lug uđe, i pon'je ga put
Uzbrdo. — Pjevao slavuj na hrastu, mirisale gljive.
Čovjek ču gdje mu konj njišti; uspòrívši hod
Reče: »Đogate, nikad prošetat se do mile volje
Krajem gdje vílâ je lug! Nikad, uz slobodan trk,
Na vrhunce gdje vrući hipòhrenski izvíru za nas,
Ljutu da gasimo žeđ! Drukče udèsila kob:
Mene opasa sabljom, a tebe priučila trubi.
Nije nam slušati glas ptícâ i hrástôvâ šum.
Nigdje naći pak ženu, da rukom ti pogladi grivu,
Pa da u parnaski gaj lakše povede nas kas.
Đogo, koji ćeš, možda, sav krvav na bojištu pasti,
Pusti lug nek mi taj dade bar sjenu mog sna!«
I on se vraćao noseć u grudima kamen sve teži.
Stiže. Zastane. — Sjaj sunčev obàsjaó pram
Banici, koja tu sjedi na klupi. Đogat pred njome,
Sitni ližuć joj dlan, jede iz ruke joj zob.

XXIV

S A Ž E Z L O M K R O Z U S J E V E

Lútajúci zastránih, pa kud ću s ove visine
Nizdô? Bliža se noć. — Ljudi, da l' ima gdje put? —
Usjevom? — Hoću. Al prije, ma kakvo nađite žezlo,
A na leđa mi plašt metnite. I tad, ko kralj,
Koga na veljem štitu Ahileju gradio negda
Šepavi kovač-bog, niz njive sići ću tē.
Bit će teàtralno, bit će i komično malo, i vrapci
Velik će osjetit strah, i zec se ćudit; al svôj
Ludi, iz djetinjstva, san ću proživjeti napokon. — Svečan
Moj će postati hod, kraljevske kretnje mi sve.
Neviđeno će ćudo dogoditi na toj se njivi.
Dozr'jeti svaki će klas, rasti i debljati vlat
Nove da oblike primi i razglobi koljena svoja,
Ostajuć ono što jest, uz moj da prione krok.
Pa će usjevi ovi ko vojska se maknuti, poći
Stopama mojim, sić na polje, nositi hljeb
I u najmanju kuću u predjelu krša i stēpâ.
Prije nego li mrak siđe i utrne dan,
Od tih zlatnih ćeta što za mnom su nizbrdo pošle
Osvojen ležat će grad iz kog navaljuje Glad.

XXV

P R E D O D L A S K O M

Pobijèdilo sunce; i zatrepèrio nebom
Sjajnih iskara roj; i zamirìsao kraj
Jagodama. Na r'jeci splet magli se, bl'jedeći, kida
Ko što ù srcu mom drìjèši čame se čvor.
Progovorila proljet. A meni je ici; baš danas.
Uv'jek tako! Ko grad začaran leži tvoj san
Negdje daleko. Kad stigneš, muk i mrak. Netom ga pustiš,
Bljesne bojama svim, propjeva svaki mu kam.

*

*Hèksametre, sad idi! U društvu s pentàmetrom možeš
Proputovati sv'jet. — Kao romantični konj
Viteza blijeda lica ponesi moj ushit; a neka
Za tobom klipše drug, noseć na leđima trh
Sviju zemaljskih težina i sviju mi ljudskih slaboća.
Idi! A vidiš li gdje vjetrnih mlinova red,
Neka te sm'jeh i ruglo ne zastraši. — Ne boj se. Udri!
Sve na svijetu je prah i dim. Fantomi smo, svi.*

B I L J E Š K A

Drugi dio ovih elegija (XIV.—XXV.) napisan je u Topuskome od 23. V. do 12. VI. ove godine i nadodan već složenom prvom dijelu koji me je u štampariji čekao.

Nove elegije nastale su ponajviše dok je mrzla kiša danima lijevala, i nabujala. Glina plāvila lijepo Topusko polje, pa nema u njima radosti i vedrine kojima sam se i ja nadao. Al su — rekao bih — baš zato više u skladu sa svojim naslovom no njihove drugarice iz prvoga dijela ove knjižice. Komentara — držim — ne trebaju. Kazuju samo moje raspoloženje, gotovo od dana u dan, kao da sam pisao neki dnevnik. Ima među njima i jedna idila: »Pjesnik i banica«. Znam da su banica Sofija Jelačić i Petar Preradović dolazili u Topusko; ali, jesu li se u njemu ikada i skupa našli, a baš onako kao ja to pričam, ne ću da tražim. Čak i grublji anahronizam ne bi kvario ono što je je mojoj priči bit i jezgra.

Da bude u ovoj knjižici na okupu sve što mi se vrzlo po glavi, a u uskoj je vezi s Topuskim elegijama, donosim ovdje i oveći dio distihâ kojim ću popratiti ovaj maleni dar svojim znancima i prijateljima.

1.

*Progovaraju onda i metal, i kamen, i drvo,
Kad je nađena R'ječ koja će dati im Lik.*

2.

*Čak i heksametar, lomeć u barbarskim ustma se našim,
Čuva svoj prastari zvuk, ne da da zamre mu dah.*

3.

*Daktili. Troheji. — Brojit. Računat im procente. — Mani!
Nije distihon stroj kruti što gradi ga broj.*

4.

*Ukopavanje nije i zaboravljanje; ono
Prvog p'jeteta je čin. — Dubok nek svaki je grob.*

5.

*Svog smo vremena djeca, skitači. — A svugdje, i sada,
Na dnu je grudi nam živ jadranskih bogova glas.*

6.

*Raskorijenit se znači raskopat svoj čardak i kulu,
I kad na rodnome tlu ostaje duše nam dvor.*

7.

*Nije Kritika rod Vivisekciji. — U živo režu
Obje. Al teć mora mēd prva gdje zabije nož.*

8.

*Razočaralo sve me. Al i sad svih utjeha mojih
Na vrhuncu mi sja hrvatskog jezika čar.*

9.

*Prošlost je sveta. Al samo kad njom bismo graditi htjeli,
Naše budućnosti dvor odmah bi bio ko grob.*

10.

*Naglas je duša riječi. A izopačit ga znači
Uvrijèditi R'ječ koja je stvorila sv'jet.*

11.

*Knjiga, u kojoj su našeg života svi sokovi, slavan
Plod je al jesenji. Za nj ne daj svoj proljetni cv'jet.*

12.

*Stoje pred vratima duše Bol i Strah; i kucaju, netom
Omami sreće nas dah, prožme sigurnosti dr'jem.*

13.

*Dante! Prevodit ga znači proživjet ga. A već tko njega
Osjeti, uzalud svoj nije proživio v'jek.*

14.

*»Kakve e l e g i j e! Ti si prešutio u njima Ženu«
— Varaš se, Ona je tu. Skrta, al silna ko Kob.*

15.

*U mlad, još barbarski, jezik prevodit Melèagra znači
Heliódórin pram oviti maglama. — »Jest!
Al je ona ko sunce. Pobjeđuje. Pa i kad nešto
Zastre vijènac njen, blista i sjaji se sva.«*

16.

*Eto sve je zalúdu. Ja lebdim. Ja visim u zraku.
Kojeg sam doba sin? Jesam li sjeme il plod?*

17.

*»Pjesni ljuvene« kad si u ruci držala, reče:
»Teče li niz moj dlan iz srca njegova krv?«
A sad, kada ćeš htjeti dotàći ove se knjige,
Gledat ćeš da li se gdje oštar priitajio trn.*

18.

*Ja sam u zemlju, davno, kip Zeovov zakopao. Sada
Iz dubina mi svih njegov se pomalja lik.*

19.

*Gradi! Nakon koliko kućetina od šupljih r'ječi,
Grede, opeke, kreč! Na nju ću klesati sâm:
»Parva, sed apta mihi«. A ne pitam, da l' je već kasno.
Lastavice će bar gn'jezditi pod krovom tim.*

20.

*Nemoj tužiti, sestro, što više ih nema. — Ne leže
Mrtvi. Oni su tu. I dok sijedi naš pram,
Kroza čamu nam radost prosjaujê njihova, kao
Kroz kišu sunčev trak, kroz suze ôsmijeh blag.*

21.

*Pozdravi Split i reci da srâm me je doći. — On raste,
Ja se rušim. Svog sna zlatni i ne vidjeh vrh.*

22.

*Verula, »Proljeće malo«, taj genius loci Salonae,
Starost Vam zlati. Cv'jet na grob posadit ću njen.*

23.

*Da l' se Medveje sjećaš? I da li prisluškuješ kako
Kvarnerski nosi val istarskih vila nam plač?*

24.

*Raskomadô sam sebe i svoje sam rasparčo blago.
Primi taj sitni dar. Mesa je mojega trun.*

25.

*Nepopravljiv sam — veliš — optimist. Prijëvara to je.
Čak i sm'jeha se mog na dnu pritajio plač.
Sve sam ditrambe svoje (i one sred dana sunčanih)
Pjevo dok bio me bol, hvatao panički strah.*

26.

*Doktore, živim. Al kako? Pram pada, očnjáci se tresu.
Samo kad hvata me gnjev, uz grivu raste mi zub.*

27.

*Pokojnikom je milim Preradović pjevao. — Teže
Nešto je živima reć, i kad ti presahne žuč.*

28.

*Plesti htjedoh vijenac. Ispletoh krunu što bode.
Sad će krovce mi kap mekšati svaki joj trn.*

29.

*Iskonska moć je riječi. Ko sjeme nešto je nosi
U nas. A, nađe li tle, nov će prokljati svjet.*

30.

*Skromnost! — To nije vrlina ljeporjèčivih Muza.
Pjesnik njome će svoj sakriti sram ili strah.*

31.

*Književni možda sam i ja brodolomac. Al mi brod ne će
Propast u zatonski mulj. Pučina dat će mi grob.*

Imam još dva distiha što ih nikako ne mogu poslati onome za koga ih sastavih. Napisao sam ih čitajući ove Vukove riječi u prvome svesku kupališne Spomenknjige: »Ja sam ovdje upravo upoznao što znači ‚Naše gore list‘ i ‚Krv nije voda‘. U Topuskom, 7. avgusta 1861. Vuk. Stef. Karadžić.

32.

*Vuče, kad opet bi mogo da k nama šepajuć dođeš,
Starim bi luzima trag jedvice našao, list
Naših gora pak nigdje. A nije krv voda ni sada:
Proklet je postala sok kojim se hrani naš jal.*

I kazat ću samo još nešto.

Ma što rekli liječnici, kritičari i moji literarni prijatelji i neprijatelji, ja se nadam da će rabljenje distihova ritma, kojemu je hod i u našem jeziku žustar i lagan, doprinijeti ozdravljenju moje noge kao i topuski mulj i sve one Zanderove — ili Torquemadine — mašine što se sada njima reumi tjeraju.

I ne ću se, već zbog toga, nikada kajati što sastavih — u ovakove dane i uz dan-današnji književni ukus — baš takve elegije.

U Zagrebu, VII. 1933.

V. N.

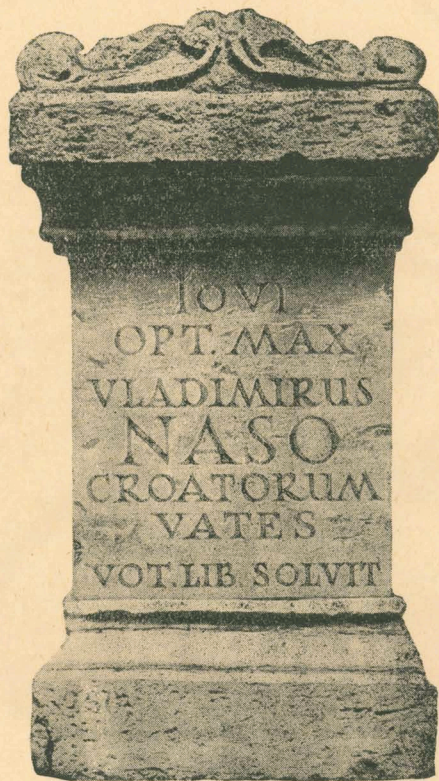
S A D R Ž A J

DIO I

I. IZVORI	5
II. BOLESNA NOGA	6
III. SLUNJKINJA I GOETHE	7
IV. PJETLIĆ	8
V. ROMANTIČNA ŽENA	9
VI. NOGOMET	10
VII. U OPATOVINSKOM PARKU	11
VIII. SHAKESPEARESKE NOĆI	12
IX. S MINARETA	13
X. DUKATI I BANKNOTE	15
XI. BOGINJA NA TENISU	16
XII. PRED JUPITEROVIM ŽRTVENIKOM	17
BILJEŠKA	19

D I O II

XIV. FENIKS	25
XV. KUKAVICA	26
XVI. ŠTURAK	27
XVII. VRANE	29
XXVIII. SJENI KAJA APO NIJA LONGINUSA	30
XIX. STABLO	31
XX. JANJE	32
XXI. ŠUMSKI DEMONI	33
XXII. NOVI NOJE	34
XXIII. PJESNIK I BANICA	36
XXIV. SA ŽEZLOM KROZ USJEVE	37
XXV. PRED ODLASKOM	38
*	39
BILJEŠKA	41

IOVI
OPT. MAX.
VLADIMIRUS
NASO
CROATORUM
VATES
VOT. LIB. SOLVIT

Gradska knjižnica Solin

Digitalizirana zavičajna zbirka Salonitana, knjiga 1

Topuske elegije

Elektroničko izdanje izvornika koji je objavljen u Zagrebu 1933. godine

Gradska knjižnica Solin © 2010

Urednica

Karmen Borković

Odabir građe

Karmen Borković

Nada Topić

Jurica Benzon

Snimanje i obrada građe

Gradska knjižnica Marka Marulića Split

Nakladnik

Gradska knjižnica Solin

ISBN 978-953-98487-8-9

Zaklada tiskare Narodnih Novina u Zagrebu

Gradska knjižnica Solin © 2010
ISBN 978-953-98487-8-9